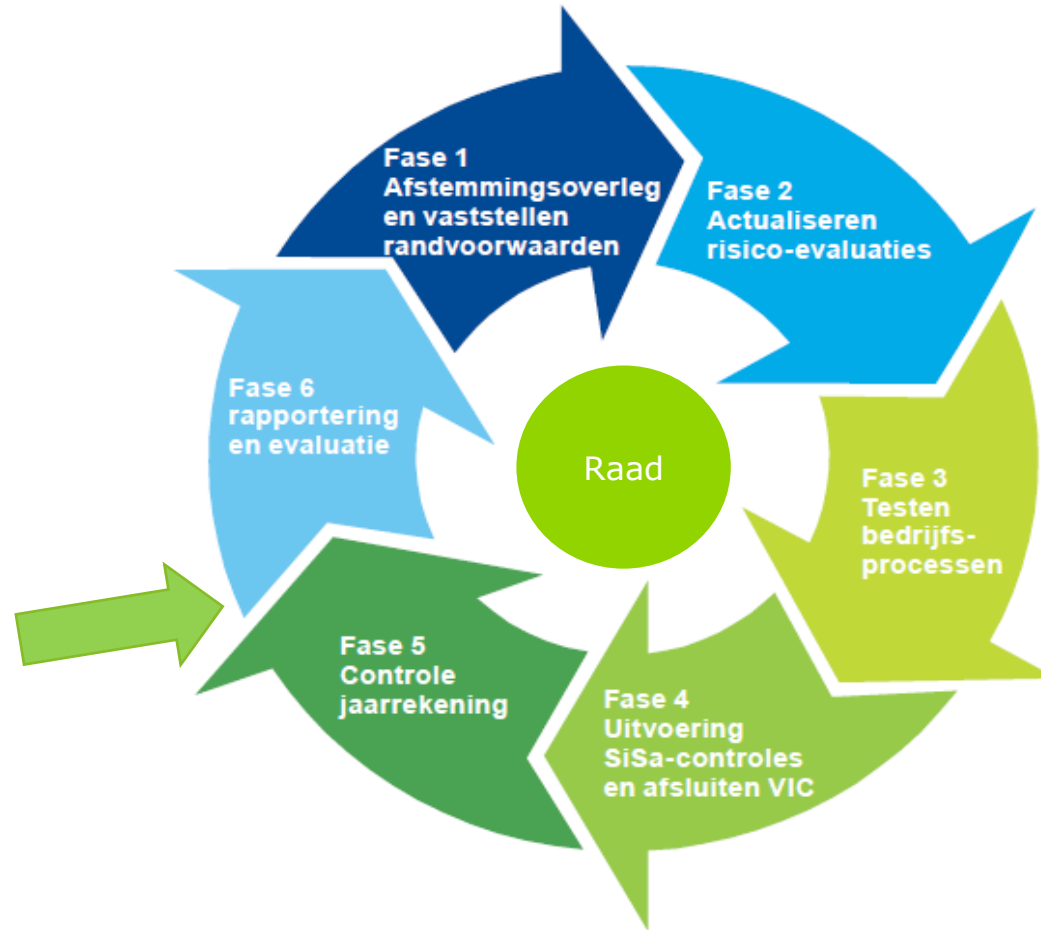

Gemeente Ridderkerk Controle jaarrekening 2018

Ridderkerk
4 juli 2019
Jesper van Koert
Reinier Moet
Rein-Aart van Vugt

Status van de controle

Controle vrijwel afgerond

- Kwaliteitsreview op het dossier is nu onder handen. Het veldwerk van de controle is gereed, ook is de review bij de nieuwe accountant van de gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard recent afgerond.

Toleranties:

- Materialiteit voor fouten: € 1.496.000
- Materialiteit voor onzekerheden: € 4.488.000

Status van de controle

Evaluatie fouten en onzekerheden

Getrouwheids- en rechtmatigheidsfouten

Materialiteit voor fouten: € 1.496.000

Totaal fouten getrouwe beeld: € 0

Totaal fouten rechtmatigheid: € 135.000

Past binnen de tolerantie, geen impact op de controleverklaring.

Onzekerheden

Materialiteit voor onzekerheden: € 4.488.000

Totaal onzekerheden: € 81.200 Zorg in natura jeugd (12 aanbieders)
€ vrijwel nihil Zorg in natura Wmo (7 aanbieders)

Past binnen de tolerantie, geen impact op de controleverklaring.

Voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken.
(behoudens dat er iets opmerkelijks uit de kwaliteitsreview komt)

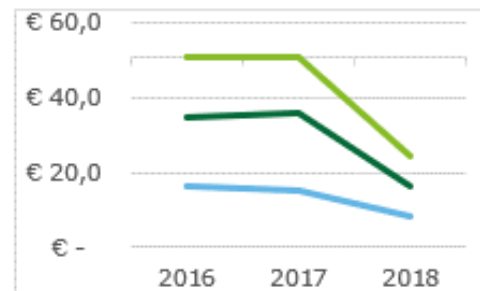
Grondexploitatie

Bouwgronden in exploitatie	Boek- waarde 31-12-2017	Inves- teringen	Op- brengsten	Winst- uitname	Vrijval verlies- voorziening	Resultaat afgesloten BIE	Boek- waarde 31-12-2018	prognose afsluitings- jaar
<u>Stadsvernieuwingsgebieden:</u>								
Centrumplan	3.284.000	355.600	0	0	3.659.000	19.400	0	
	3.284.000	355.600	0	0	3.659.000	19.400	0	
<u>In exploitatie genomen gronden:</u>								
Het Zand	9.652.600	1.468.400	2.617.100	0	0	0	8.503.900	2021
Lagendijk	1.502.800	101.400	1.301.200	264.500	0	0	567.500	2020
Cornelisland	24.916.700	3.228.100	25.773.500	4.733.200	0	0	7.104.500	2023
Transferium Slikkerveer	453.800	231.400	253.300	0	404.000	-27.900	0	
	36.525.900	5.029.300	29.945.100	4.997.700	404.000	-27.900	16.175.900	
Totaal	39.809.900	5.384.900	29.945.100	4.997.700	4.063.000	-8.500	16.175.900	

Prognoses	Boek- waarde 31-12-2018	Geraamde kosten	Geraamde opbrengsten	Geraamd eind- resultaat*
Bouwgronden in exploitatie	16.175.900	17.965.900	42.601.500	8.459.700

*) Dit eindresultaat is op basis van eindwaarde.

Resultaat (in miljoen)

Resultaat nog te maken kosten en opbrengsten
Balanswaarde
Resultaat

Review op dossier is uitgevoerd

Risico was en blijft naar onze mening hoog

verkopen 2018 begroot gerealiseerd

ruimte voor pionierskorting is uit de grondexploitatie/ingezet

3e ontsluiting is momenteel de enige optimalisatie in de kosten die u heeft.

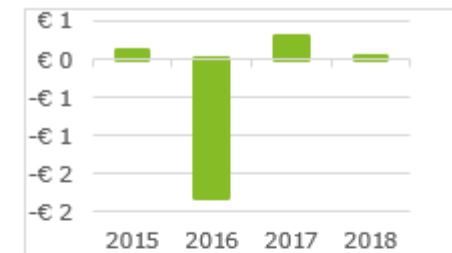
Bij besluit tot derde ontsluiting is elke tegenvaller in kosten of opbrengsten naar onze mening een tekort in het positieve resultaat.

Resultaat

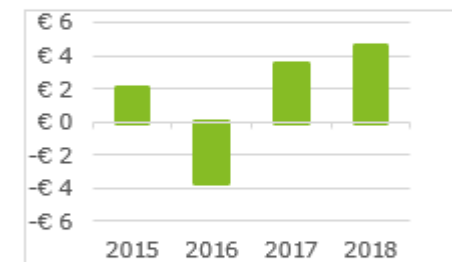
Exploitatieresultaat (in € 1.000)

Totale baten	140.607	
Totale lasten	140.657	
Gerealiseerde saldo van baten en lasten		-/- 50
Bij: onttrekkingen aan reserves	13.565	
Af: stortingen in reserves	8.973	
Saldo mutaties reserves		4.592
Gerealiseerd resultaat		4.542

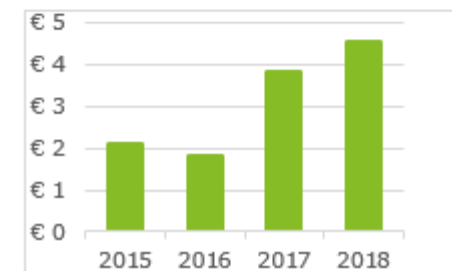
Saldo van baten en lasten (in miljoen)

Mutaties in reserves (in miljoen)

Gerealiseerd resultaat (in miljoen)

Resultaat

Het overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten - gerealiseerd resultaat

Programma	Begroting 2018	Begroting na wijziging	Rekening 2018	Vershil
Totaal lasten	-131.888.100	-144.276.000	-140.655.800	3.620.200
Totaal baten	129.836.400	137.420.500	140.606.400	3.185.900
Saldo van baten en lasten excl. reservemutaties (A)	-2.051.700	-6.855.500	-49.400	6.806.100

Reservemutaties per programma

Programma	Begroting 2018	Begroting na wijziging	Rekening 2018	Vershil
Totaal stortingen alle programma's	-2.374.700	-9.068.400	-8.973.100	95.300
Totaal onttrekkingen alle programma's	4.603.700	16.231.000	13.565.400	-2.665.600
Saldo van reserves (B)	2.229.000	7.162.600	4.592.300	-2.570.300
Gerealiseerd resultaat (A+B)	177.300	307.100	4.542.900	4.235.800

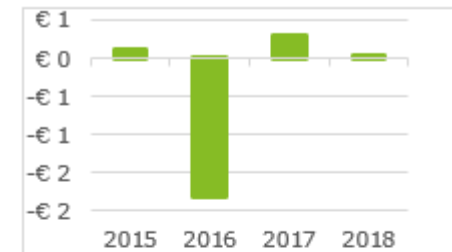

Financiële positie

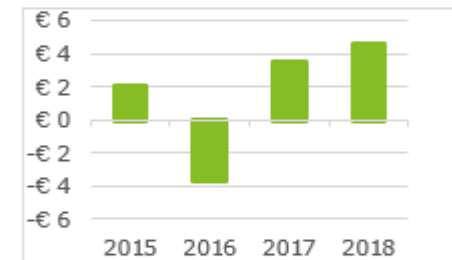
Eigen vermogen (* € 1 miljoen)	2018	2017	2016	2015
Eigen vermogen per 1 januari	58,5	58,2	60,0	59,9
Tussentijdse resultaatbestemming	4,6	3,5	-/- 3,6	2,0
Gerealiseerd resultaat	4,5	3,8	1,8	2,1
Totaal (*saldo van baten en lasten*)	-/- 0,1	0,3	-/- 1,8	0,1
Eigen vermogen per 31 december	58,4	58,5	58,2	60,0

De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2018 38,8% van het balanstotaal (2017 40,0% van het balanstotaal).

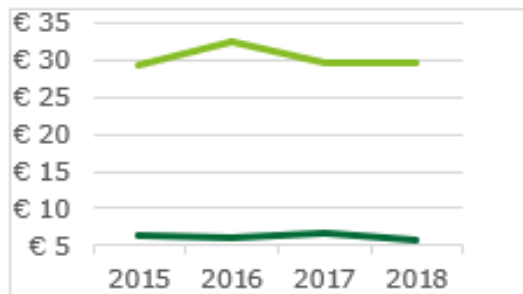
Saldo van baten en lasten (in miljoen)

Mutaties in reserves (in miljoen)

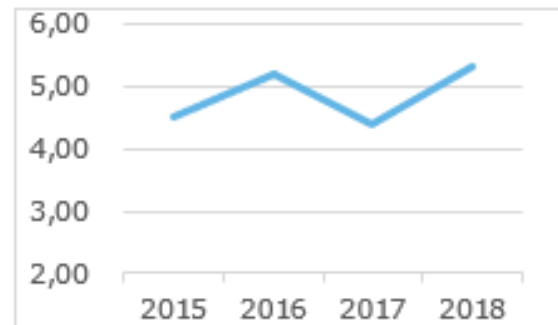

Weerstandscapaciteit (in miljoen)

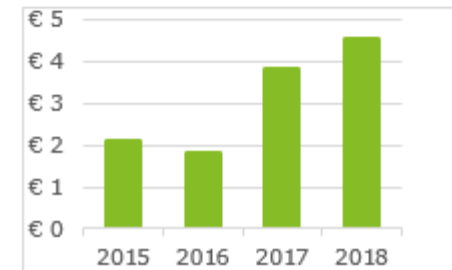

Beschikbaar   **Benodigd**

Ratio weerstandscapaciteit

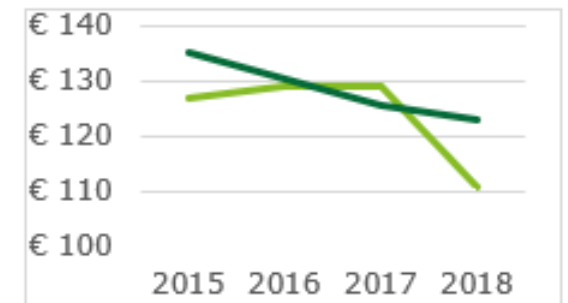
Gerealiseerd resultaat (in miljoen)

Financiële positie

Financiering op lange termijn (in € 1.000)	2018	2017	2016	2015
Stand van de reserves	53.892	54.609	56.327	57.881
Gerealiseerd resultaat	4.543	3.876	1.800	2.105
Voorzieningen	15.456	15.351	15.950	14.591
Schulden op lange termijn	49.131	51.942	56.227	60.514
Beschikbaar op lange termijn	123.022	125.778	130.304	135.091
Vaste activa	94.820	92.994	94.510	99.036
Voorraden	16.176	36.072	34.655	27.923
Vastgelegd op lange termijn	110.996	129.066	129.165	126.959
Financieringspositie	12.026	-/- 3.288	1.139	8.132

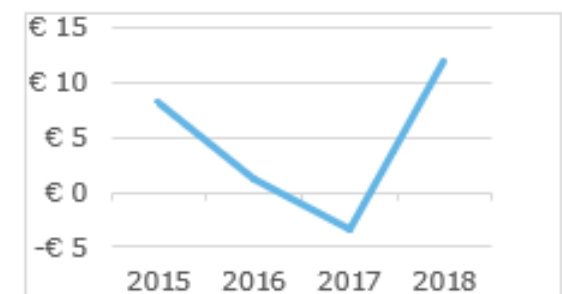
Financieringsstructuur (in miljoen)

Vastgelegd

Beschikbaar

Financieringspositie (in miljoen)

Speerpunten

Het proces van belastingaangiften en met welke attitude de belastingaangifte wordt gedaan.

De vennootschapsbelasting is relatief nieuw voor gemeenten. Voor de aangiften laat u zich bijstaan door een extern adviseur.

Aangiften worden tijdig gedaan op basis van plausibele uitgangspunten.

U neemt een standpunten in bij het doen van aagifte. Met deze standpunten doet de gemeente zichzelf niets te kort.

Controle Gemeenschappelijke regeling BAR

- Professionalisering verbijzonderde interne controle
- EU aanbestedingen
- Afwikkeling koepelvrijstelling
- Detacheringsopbrengsten

- Verklaring met beperking voor rechtmatigheid: € 0,7 miljoen aan onjuiste Europese aanbestedingen € 0,5 miljoen en onjuist toegerekende lasten € 0,2 miljoen.

- Resultaat GR BAR

	2014	2015	2016	2017	2018	Totaal
Totaal lasten begroting na wijziging	€ 62.616.700	€ 70.277.300	€ 70.167.500	€ 66.444.700	€ 71.771.400	€ 341.227.600
Resultaat	€ 364.900	€ 788.100	€20.100	-/- € 713.100	€ 3.436.900	€ 3.896.900
Resultaat t.o.v. lasten begroting na wijziging	0,58 %	1,12%	0,03%	-/- 1,07%	4,79%	1,14%

Controle Gemeenschappelijke regeling BAR

- Investeren in controles in de IT-omgeving
  - In april 2019 is er een nieuwe IT audit uitgevoerd afstemming van bevindingen vindt nu plaats

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.nl/about to learn more about our global network of member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries and territories bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients' most complex business challenges. To learn more about how Deloitte's approximately 245,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on Facebook, LinkedIn, or Twitter.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte Network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte Network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.